

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXX

Price 25c

Šeštadienis-pirmadienis — Saturday-Monday, March 19-21, 1983

Nr. 55

VAKAR UŽKURĖ PIRMAJĄ PLIENŲ LIETI PEČIŲ

KONGRESO VĒLIAVA MARQUETTE PARKO PARAPIJAI

Lietuvos nepriklausomybės minėjimo metų vasario 16 d. ant JAV Kongreso rūmų plevėsavusi vėliava, kongresmano Frank Annunzio rūpesčiu, atsisūta kun. Ant. Zakarauskui, kaip dovana lietuvių parapijai. Kun. A. Zakarauskas, Amerikos Lietuvių Tarybos rekomendavimu, buvo pakviestas sukalbėti invokaciją Kongrese minint Lietuvos nepriklausomybę.

LIETUVA TURI DAUG DRAUGŲ VASINGTONE

Lietuva šimtą metų 16 d. proga susilaukė ypatingo dėmesio Vašingtone. Bendros Senato ir Atstovų Rūmų rezolucijos paskatintas, prezidentas R. Reaganas paskelbė Lietuvos Nepriklausomybės Dieną, pasmerkdamas sovietinę tyroniją ir reikšdamas viltį, kad Lietuvos nepriklausomybė bus atstatyta.

Valstybės sekretorius George P. Shultz Lietuvos atstovui, dr. St. Bačkui atsiuntė sveikinimo raštą, smerkiantį Sovietų įsibrovimą į Lietuvą ir pažymintį, kad brangina lietuvių laisvės siekimus. Lietuvių tautai padarytų skriaudų laikas neįteisintas. Kongrese minėjimams vadovauja senatorius Charles H. Percy, ir kongresmanai Frank Annunzio, prieš Maskvos priešpriešą pasisakė, keldami lietuvių teisę į laisvę 16 senatorių ir 66 kongresmenai.

Viešiemis kėlusiemis Lietuvos laisvės reikala, Amerikos Lietuvių Taryba pasiuntė padėkos raštus.

HABSBURGAS RYZTINGAI DIRBS DEL LIETUVOS LAISVES

Įtakingas Europos parlamento narys Otto Habsburg, buvęs Austrijos imperatoriaus sūnus, gavęs iškarpa lietuvių laikraščiuose išspausdinto pasikabėjimo su juo, straipsnių apie Europos parlamentą atsiuntė laišką, kuriame rašo: "Gaunu malonią progą pareikšti, kaip buvau laimingas, galėjęs su Jumis susitikti ir esu dėkingas, kad šia proga atvykote aplankyti mūsų parlamentą. Aš taip pat noriu Jus užtikrinti, kad mes tęsime savo pastangas ir neįsileisime šio reikalo užmigdyti. Pirmasis pasisiekimas mūsų įpareigoja".

(ALTO informacija)

BALTIEJI RŪMAI RADO DOKUMENTUS

WASHINGTON, D.C. — Baltieji Rūmai ketvirtadienį paskelbė, kad rasti dokumentai, liečiantieji dvi apnuodytas apylinkes. Buvo pasklidusi žinia, kad Aplinkos švarai prižiūrėti įstaiga prarado labai svarbius dokumentus. Tuo tarpu Kongreso komitetas reikalavo dokumentų. Komiteto nariai norėjo patyrinėti, kas iš tikrųjų toje įstaigoje darėsi, jeigu tokie svarbūs dokumentai dingę.

Pasirodo, kad Anne Burford tarėsi su prezidentu visais svarbesniais aplinkos švaros reikalais. Dokumentai buvo atnešti į Baltuosius Rūmus. Tie dokumentai, prezidentui juos peržiūrėjus, buvo padėti į spintą. Dabar jie rasti, niekas neprašulė. Viena dokumentų grupė liečia Springfieldo sritį, kur verčiami atomo apnuodyti likučiai. Visus dokumentų reikalus tvarko M. Fallers.

KAMBODIJOS GYVENTOJAI BĖGA IŠ BROOKLYNO

BROOKLYN, N.Y. — Septynios kambodėjų šeimos, apsigyvenusios Hatbashi apylinkėje, susirinko visą savo mantą, ir išvažiavo iš New Yorko.

Kambodijos gyventojai gavo leidimą atvykti į Ameriką ir čia apsigyventi. Tos šeimos turėjo viską pakelti ir bėgti iš Kambodijos, kurią užėmė komunistai. Tos šeimos apsigyveno Brooklyne, Hatbashi srityje, ir bandė prisitaikyti prie Amerikos gyvenimo, bet jiems nesisekė. Nuolatinių darbo jos negavo, o apylinkės žmonės juos skriaudavo ir apvogdavo. Kai paskutinį kartą keli vyrai kambodėčius apvogė, tai jie nutarė bėgti iš Brooklyno. Jie pasisamdė didelį autobusą, visus susodino, pasiėmė būtiniausius reikalus, o visą kitą paliko gyvenamojoje vietoje.

Kambodijos šeimos išvyko į Pensilvaniją ir rengiasi apsigyventi Harrisburge, kur jau anksčiau įsitaisė kelios Kambodijos šeimos.

— Majorė Jane Byrne aiškina, su lietimais, ar leis jai paruošti korteles ir išdalyti balsuotojams. Jie, aišku, turės pasirašyti.

— Penktadienį aukso uncija kainavo \$420.

Midland Federal Savings taupymo bendrovės pirmininkas Frank Zogas sėdi prie bendrovės stafo Naujienų banketė. Iš kairės į dešinę matome Petrą Vilkelį, Heleną Vilkelienę, ponį Zogienę, ponį Evans, John Evans ir pirmininką Frank Zogą. (Martyno Nagio nuotrauka).

- IZRAELIS PROVOKUOJA AMERIKOS MARINUS, - SAKO MARINŲ VADAS

PATARĖ IZRAELIO GYNYBOS MINISTERIUI SUVALDYTI BEIRUTE ESANČIUS IZRAELIO KARININKUS

WASHINGTON, D.C. — Izraelio kariniai, esantieji Beirute, kitose Libano vietose, provokuoja, žemina ir be pagrindo kabinėjasi prie Amerikos marinų Libane, — krašto apsaugos sekretoriui Caspariui parašė Amerikos marinų vadas gen. Robert A. Barrow.

Amerikos marinų vadovybė izraelitams skaito draugings valstybės kariais, o Izraelio karininkai su amerikiečiais elgiasi provokuojančiai. Toks izraelitų elgesys gali nuvesti prie rimtų incidentų, kuriuos visiems teks apgailestauti.

Krašto apsaugos sekretorius pasiuntė laišką Valstybės departamentui ir prezidentui. Valstybės departamentas davė kopiją Izraelio užsienio ministeriui, kai jis buvo Washingtone. Laiške nurodyta visa eilė incidentų, visai be pagrindo išprovokuotų. Paminėtas incidentas, kurio metu Amerikos marinas turėjo išsitraukti revolverį ir sustabdyti Izraelio tanką. Buvo nurodyta riba, kurios izraelitai negalėjo peržengti. Tuo tarpu Izraelio tankų pulkininkas norėjo būtis prasiveržti, nu-

sliauti skersai geležinkelio bėgius ir pasiekti universiteto knygyną, buvusį amerikiečių saugojamoje zonoje. Izraelitams nebuvo jokio reikalo veržtis į amerikiečių sritį.

Naujas Izraelio gynybos ministeris planuoja susitikti su generolu Barrow, kad imtųsi priemonių bereikalingai įtampai sumažinti. Bet jeigu Izraelio kariniai įsivaizduos, kad jie stovi keliom pakopom aukščiau ir gali provokuoti amerikiečius, tai santykiai gali pablogėti. Amerikos mariniai nori išlikti ir nustatyti, kas paleido rankinę granatą į amerikiečių karinį automobilį, tikrinantį pakraščius.

NUOMININKAS GALI PERLEISTI BUTĄ

NEW YORK, N.Y. — Čia teismas pripažino, kad nuomininkas turi teisę perleisti savo butą kitam nuomininkui.

Iki šio metų savininkai neleidavo nuomininkams perleisti turimus butus. Jie privaldavo traukti kontraktą ir viską atiduoti namo savininkui.

But paskutiniu metu namų savininkai prašydavo visokių sąlygų, skriaudžiančių nuomininkus. Ypač smarkiai nuskrusdavo tuos, kurie būdavo priversti keltis kitur, eiti liginėn ir pan.

Viešiemis suprantama, kad šitas klausimas eis į aukštesnį teismą. Jeigu aukštesnis New Yorko teismas pripažins nuomininkams teisę, nelaužant sutarties, perleisti savo butą kitam nuomininkui, tai šitas paprotys eis ir į kitas valstijas.

— Įvairiose Europos valstybėse, ypač Vokietijoje, socialinės apdraudos atsarginės sumos greitai mažėja. Svarstys planus joms padidinti.

MAISTININKAI STABDO SALVADORO TRAFIKĄ

SAN SALVADOR, Salvadoras. — Kariuomenės vadovybė parūpo apvalyti Nikaraguos pasienį, bet maistininkai pradėjo kankinti trafikui visai netoli Salvadora sostinės. Ketvirtadienį gerai ginkluoti maistininkai perkirto kelią, einantį Lemus upės pakraščiu.

Netoli Lempos upės yra didelis pravažiuojamas tiltas. Apie pusę mylios nuo tilto atsirado geras ginkluoti vyrai, kurie sustabdė visą automobilų trafiką. Dažniausiai sustabdo automobilių ir vairuotojai liepia apsisukti ir grįžti atgal, iš kur atvažiavę.

Rasta pavojingo dioksidų, kurį Michigan valstijoje paleido Dow dirbtuvės. Užkrėsti vandens Midland, Mich.

— Prez. Reaganas svarsto pasiūlymą parduoti 3 milijonus akrų fed. mško.

PITTSBURGAS DŽIAUGĖSI, PAMATĖS BALTAI MELSVUS DŪMUS

— BCTŲ LINKSMA, JEIGU TAS PEČIUS NIEKAD NEUŽGESTŲ. — PASAKĖ DU METUS NEDIRBUSIEJI

BRADDOCK, Pa. — Ketvirtadienį pietiniame Pittsburgho priemiestyje darbininkai uždegė pirmąjį United States Steel Corporation didelį plienui lieti pečių. Ypatingai linksma buvo Pittsburgho plieno darbininkams, kurie po dešimt ir daugiau metų praleidę plieno lijklose, virš dvejų metų buvo be darbo.

Buvo užkurtas pečius Monagahena upės pakraštyje stoviojoje Edgar Thompson plieno dirbtuvėse. Pirmiausia buvo pakviesti pečkūriai, kurie turėjo sudėti kelis klotus anglies, rūdų ir įvairių chemikalų, kad tarūda išstipėtų, susimaišytų su nustatytu anglies degusių mišiniu, išdegty nereikalingas dalis ir išsiliety reikalingo kietumo plienas.

Kada buvo užkurtas pečius, paleistos oro srovės, tai pro aukštą kamina pakilo balti dūmai.

Sunkū įsivaizduoti, kaip jautėsi plieno darbininkai, po du metus ar dar ilgiau buvę be darbo. Džiaugėsi visi Pittsburgho gyventojai, nes jie žino, kad Pittsburghas žengia pirmyn, kai gamina visai Amerikai reikalingas plienas.

Darbininkai negalėjo suprasti, kaip Amerikos pramonė buvo lengviau perkūti užsienioose lieto plieną, o savas plieno dirbtuves laikyti uždarytas. Buvo daug svarbių priežasčių, privertusių užgesinti plieno pečius, bet paskutiniaisiais metais dalis tų sunkumų buvo įveikta, didžioji USS plieno korporacija vėl užkūrė pirmąjį plienui lieti pečių. Tokių pečių Amerikoje yra daug. Reikia turėti viltį, kad liepsnos ir balti dūmai pasirodys ir kituose pečiuose.

Prieš 108 metus Pittsburgho slėnyje buvo pastatyta pirmoji plieno lijkyla. Darbo ėmėsi

Andrew Carnegie, kuris tiekė dienį pietiniame Pittsburgho geležinkelį ir jam buvo reikalingas plienas.

Pittsburgho apylinkėse yra keletas lijkylų, kuriose savo laiku dirbo 20,000 darbininkų, bet šiandien didelė tų darbininkų dauguma yra be darbo. Lijkylų savininkai svajoja apie pečių užkūrimą, bet jie patys pataria re-turėti labai didelių vilčių. Jie žino, kad be plieno nieko negal būti, bet pradėję rūkti kamina gali ir vėl užgesti. Reikia turėti galvoje, kad viso krašto pramonė dar neįsivažiavo. Kaminais reikalingi nuolatiniai plieno užsakymai.

Visi džiaugiasi pradėjusiais rūkti plieno kaminais, bet pittsburghiečiams liūdna, kai pravažiuodami jie mato Lincoln Credit Jeweler didelės krautu vės iškašą: "Uždaroje duris visiems laikams. Paskutinis išpardavimas".

Walter Polowčak atsisakė vykti į Sovietų Sąjungą pas teismus. Man geriau čia mirti, neg važiuoti į Ukrainą, jis pasakė.

Polowčako advokatas eis aukštesnį teismą, kad tik nereikėtų bėgti į Sovietų Sąjungą.

Sveikatos smuklės patal-nautoja, 30 metų moteris, klaidėsi pareigūnų pokalbių ir vėl pranešdavo Libijos diktatoriui. Dabar ji aiškinsis teismu.

Raudona spalva turi ilgai sias spindulius, dėlto ji yra va-tojama įsėjimui apie pavojų.

Gynybos sekretoriaus pavaduotojas Paul Thayer sako, kad jis įsakęs pradėti statyti F-1 lėktuvus, tinkamus kovai bomboms mesti. Reikia 10 bilijonų dolerių.

Braddock miestelyje užkurta pirmoji plieno krosnis, bet Pittsburgho plieno dirbtuvių darbininkai mano, kad netrukus bus užkurtos ir kitos krosnys.

Naujienų banketė sėdi iš kairės į dešinę Norman Bursteinas, SLA išdininkė Euphrosine Mikuziūtė, josios sesuo Ann Juraitienė, Anastazija Mikuziūtė ir Lietuvių Tautinių kapinių direktorius Al Mickevičius. (Martyno Nagio nuotrauka)

KALENDORĖLIS

Kovo 19: Šv. Juozapas, Naujėlė, Protenis, Grūė, Bartautas, Rimtėlė.

Kovo 20: Jokimas, Zybartas, Vadūnė, Gilvydas, Skoleina, Zibartas.

Kovo 21: Benediktas, Alpė, Galingas, Lingailė, Vaištartas, Eitė.

Saulė teka 5:57, leidžiasi 6:01. Oras truputį vėsesnis.

VINČA ŽEMAITI PRISIMINUS

Miškų inž. V. Žemaitis

LIETUVOS JUODALKSNIS (Alnus glutinosa)
(Medžiaga juodalksnio monografijai)
(Tas, 2 dalis)

Vincas Žemaitis

(Tęsinys)

Sunkiausiai ėjosi praplėsti miško paruošos darbus Varnabūdės masyvo girininkijoje. Čia plačios Marijampolės apylinkės miško vertelės buvo taip gerai organizuoti, kad jie paveikė stambesnius ūkininkus, o šie žūkio ministerį apvertė prašymais, kad iš viešų parduamų miškų būtų parduodamas stačiais medžiais. J. Aleksa, kaip iš to krasto kilęs ir turėjęs ten ūkį, buvo jiems lengviau priimamas. Rodos, 1930 m. pasirodė Miškų Dep-to aplinkraštis, įsakęs, kad mišyto miško biržė, skaldyti į skersines ir tįk tas, kuriose rasis virš 30% juodalksnio, ar šiaip lapuočių, skirti sortimentų paruošai. Čia Miškų Dep-tas užuot skatines ir plėtės miško paruošos darbus, įnešė vienietvarkos miško atleidime, i tuo būdu sustiprino tik spekuliaciją. Rinkoje pareikalavimas juodalksnui ir bendrai lapuočių medžiagai buvo pasiekęs aukščiausią laipsnį. Pirklių agentai važinėjo po kaimus, su pirkinejo ūkininkų sodybose juodalksnis ir kitus lapuočius, grauge su nupirktais iš viešų parduamų, juos vežė į stotis ir siunė Klaipėdą ar į Vokietiją. Iš to kilo pavadas, skundai ir gyventojų nepasitenkinimas.

Miškų Departamento direktorius, St. Vaitiekiauskas, vietoje reikalo neįstygė, ir čia pasielgė grynai biurokratiškai. Jis, matyti, lengvai gavęs žūkio ministerio parašą, išleido aplinkraštį, įpareigojantį vietos miškų administraciją dėti areštus su vežtai pirklių lapuočių medžiagai ir kelti teismuose pardavėjams ir pirkėjams bylas. Viešo pardavimo sąlygose pirkėjai turėjo pasirašyti, kad jie, jų nupirktą, net pirmos rūšies lapuočių medžiagą, sunaudos savo

ūkio reikams. Atseit, geriau buvo sukurenti, vieton kad gauti, ją eksportuojant, svetimos valiutos!

5. Juodalksnio kultūros

Juodalksnis labai gerai atsiželdo vegetatyviu būdu — atžalomis iš kelmų. Net žalio juodalksnio baslys, drėgnon žemėn įkalta, dažnai susprogdsta, sužaliuoja, išleisdamas šaknis ir atžalas. Kai dėl atsiželdymo iš šėklų, tai nors jis veik kas metai turi "buriukų" (apvalių konkoreželių), bet jų seklų daigumas labai nepastovus, matomai, priklauso nuo kai kurių klimatinų faktorių, kuriuos dar tektų nuodugniau ištirti. Kai kuriais metais sėklos gausumas ir jos daigumas būva stebėtinai didelis. Tuomet susidaro pirmoje dalyje paminėti juodalksnio augimynai — septynynai. Čia jie, kovoję už būvį, smarkiai stiebiasi į viršų — į saulę, gerai valosi nuo šakų, o atsiliekia greitai išdžiūsta, pranyksta. Juodalksniai, sudarydami stiprų pavėsį, sunaikina po jais augančią žolę, nuo nukritusių lapų, sausų šakelių ir stuobrelų, žemės paviršius darosi trašus, puvėsinas, nuo veikiančių bakterijų korėtas, purus. Vėliau, kai pro prasiėtinusių juodalksnio lajas prasiskverbia daugiau šviesos, jų pavėsyje savaime pradeda atsirasti eglaitės, sudarydamos naują medžių aukštą (lovą). Maždaug panašiai pasireiškia i eilėmis (1x0.5 ar 1x1 m.) pasodinti juodalksniai. Siomis savo ypatybėmis tam tikrose specifiniuose miškokodirviuose, jis yra tiesiog nepakeičiamas. Tai teko patirti ypattingai Varnabūdės miškų masyve.

Miškų Departamentas savo aplinkraščiuose buvo nustatęs ir afertetini dirbtino atželdymo būdą: sauso, smėlėto tipo žemėse — pušį, šlapio, drėgno molėto — eglę, išimtinai dar azuolą. Vartoti šiam reikalui bent kurias kitas veisles, skaitėsi savo rūšies nuodėme. Jei pušies kultūros duodavo pakankiamus rezultatus, tai eglės kultūros nuolat nykdavo, stambios, aukštos žolės užslopintos arba šlapiose vietose jauni eglaičių daigai, šalų iškilnojami, išdžiūdavo. Kovai su žole dar būdavo kartais vartojamas brangiai kaštuojan-

ROCHESTER, N.Y., LIETUVIŲ TAUTINIŲ SOKIŲ GRUPĖ, šokusi 1957 m. birželio 30 dieną Pirmojoje Lietuvių Tautinių Sokių šventėje, Chicagoje.

DIDŽIOJOJE BRITANLIJOJE

VIDURINĖS ANGLIJOS VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI

Nei šaltis, nei žvargus vėjas negatbaidė apylinkių apsilankyti i Nottinghamo ruošiamą 65 metų Nepriklausomybės paskelbimo minėjimą.

Daug pažįstamų ir daug nematytų veidų pripildė salę pasiklausyti ir atšvęsti šį mums taip brangų jubiliejų. Gal būt, būtų dar linksmiau, jeigu žinotume, kad to paskelbimo akto vaizdas dar tebėra gyvas. Bet, deja, savanorių aukos davė ta laisvę pasidžiaugti labai trumpai! Vėl ji buvo žiauriai užgniaujta. Bet tas nesustabdė susipratusių tautiečių ir toliau tęsti šią brangią tradiciją ir laukti to laiko, kada vėl suplevėsuos trispalvė Gėdimmo kalnė.

Minėjimą, kurį ruošė pagarsėjęs "Gintaro" choras, alidare šio choro seniūnas K. B'vainis. Primins šios dienos svarbą, pakvielė Z. Jura tarti žodį.

Z. Juras, linkėdamas chorui.

straipsnio autoriaus komisija, kuri patikrinimo aktan. įrašė, kad, atsižvelgiant į didėjančią juodalksnio rinkoje paklausą ir tai, kad jis yra vienas iš brangesniųjų paruošos sortimentų, tam tikrose vietose, šalia eglės gali būti dirbtinu būdu atželdomas. Po to, i želdymo samatas buvo įtraukiamas juodalksnis, gal tai Vaitiekiauskas ir nepastebėjo, nes ref. S. žodžiais, jis, jas tvirtindamas, daug nesigilindavo.

Po kelių metų subuėjusios juodalksnio kultūros davė apčiuopiamai gerus rezultatus. Šias gerąsias juodalksnio savybes aprašiau straipsnyje "Daugiau dėmesio juodalksniai", tilpusiam "Mūsų Girų", rodos, 1937 m. "Mūsų Girų" redaktorius J. Kupronis keletą kartų priminė, kad plačiau aprašyti juodalksnį. Pasiūkęs, reikėjo ir ištęsti. Pradėjau dairytis ir ieskoti literatūros, bent vokiečių kalboje ką nors įdomesnio, be anksciau paslaubo nurodyto, su rasti nepavyko. Susidars planą, pasiryžau parašyti juodalksnio monografiją pasiremiant tyrimų duomenimis, kuriuos pavys surinkti savo miškų rajone. Bet mano straipsnyje keliamos mintys, remiamos, užintrigavo daugeli miškų urėdų: pradėjau gauti raštų su prašymu parūpinti juodalksnio seklų ir daigų. Daug nesigilindamas, maniau, kad juodalksnis dauginamžiau praplėstas po visą Lietuvą, o čia pasirodė, kad i šiaurę nuo Nemuno jie buvo toks retas medis, kaip čia i pietus nuo Nemuno — jo brėlėnas baltalksnis.

(Pabaiga)

Deklamatorius Br. Ciudiškis padeklamavo 160 metų senumo eilėraštį "Žemaičių šlovė" — Simonono Stanevičiaus. Tai vienas š seniausių eilėraščių, parašytas tarmiška lietuvių kalba ir yra deimantiukas, parodantis lietuvių kalbos gražumą.

"Gintaro" choro pasirodymą pradėjo moterų balsai su trimis dainelėmis, kanklėmis pritariant E. Vainorienėi. Jausmingai sudainuota trys liaudies dainelės.

P. Jazukevičius, poetas ir deklamatorius, davė trijų savo eilėraščių ciklą "Partizano laisvė". Gyvenantis Kidderminsteryje, jau seniai rašo poeziją, tik mažai kur plačiau pasirodo. Tiesmės pamatyti jo poezijos rimų spaudoje.

"Gintaro" vyrai užtraukė tris dainas, o po jų chorvedė V. Gasperienė, planu pritariant N. Vainoriūtei, jausmingai padeklamavo B. Brazdžionio 1940 m. lietuvių skirtą eilėraštį "Aš čia — Gyva".

Bendras choras, pasiekęs gausų aukšto lygio kietos V. Gasperienės muzikinės rankos, sudainavo 5 dainas, trumpa leklamacija pajvainant O. Jasevičiūtei-Hill. Užbaigai, choras pritariant jaunųjų orkestrėliui sudainavo "Lietuva brangi".

Didelė programa, dideis parengimas.

Visur buvo girdėti pasitenkinimas, kad Vidurinėje Anglijoje dar yra daug jėgų, kurias tinkamai sujungus, dar galima kariai nuversti. Vidurinė Anglija yra stipriausiai veikiantis šių

salų vienetas. Galėtų čia būti skiriama daugiau centro lėšų, šio sunkaus darbo palengvinimui.

K. B'vainiui tarus padėkos žodį ir apdovanojus ir mažus, ir didelius, Tautos himnu išsiliejo krūtinėse uždaryti tautiniai jausmai.

Sekė šokiai, kurių metu praveista turtinga loterija. Ją pravedė A. Vazgauskai. Šiai loterijai paskaitininkė padovanojo dvi lėkštes, specialiai išpašytas tautiskais motyvais ir skirtas jaunimui.

Šis sėkmingai pavykęs minėjimas davė naujų jėgų, sujūdinno tautinius jausmus ir paraginno neužmiršti to vargo kelio, kurio gali dar nematyti.

Sekantį dieną, sekmadienio rytą, Lietuvių židinyje iškilmingas pamaldas atlaikė kun. S. Matulis, pamoksle primindamas mums tą reikalingą vienybę, kurioje glūdi dvasiška stiprybė.

Paskaitė keletą ištraukų iš laišų, gautų iš tolimos tremties. Juose tremtiniai net ragina mus čia, laisvame pasaulyje, išlikti tikrais lietuviais.

Pamaldų metu giedoj "Gintaro" choras ir solistė V. Gasperienė.

Šio minėjimo pelnas ir gausios aukos, surinktos minėjimo metu, skiriamos Tautos Fondui.

(Iš Europos Lietuvių)

LAKSTINGALOS GIESMĖ

Mokslininkai užrekojavo ant plokštės lakstingos giesmės ir paskiau ėmė ją analizuoti. Pasirodė, jog tas paukštis prasiilenkia laiks nuo laiko i muzikinę harmoniją ir "falsyvai" sugieda.

Bet tame nieko nuostabaus, nes lakstingalos repertuaras apima du tūkstančių melodijų. Žmogaus ausis negali jų visų pagauti, nes lakstingala gieda labai greitai, išleisdama 130 skirtingų garsų per sekunde.

ENERGY WISE

Buy a car no larger or more powerful than you need.
Don't be a Born Loser!

SOME CHICAGO MOTOR CLUB TIPS ON EXPRESSWAY DRIVING

DON'T CUT IN BETWEEN CARS THAT ARE ALLOWING SAFE FOLLOWING DISTANCES.

YOU'LL RUN INTO TROUBLE IF THERE'S A SUDDEN STOP WHILE YOU'RE FOLLOWING TOO CLOSELY.

IF YOU DRIVE AT THE MINIMUM SPEED YOU'LL BE IN THE RIGHT LANE.

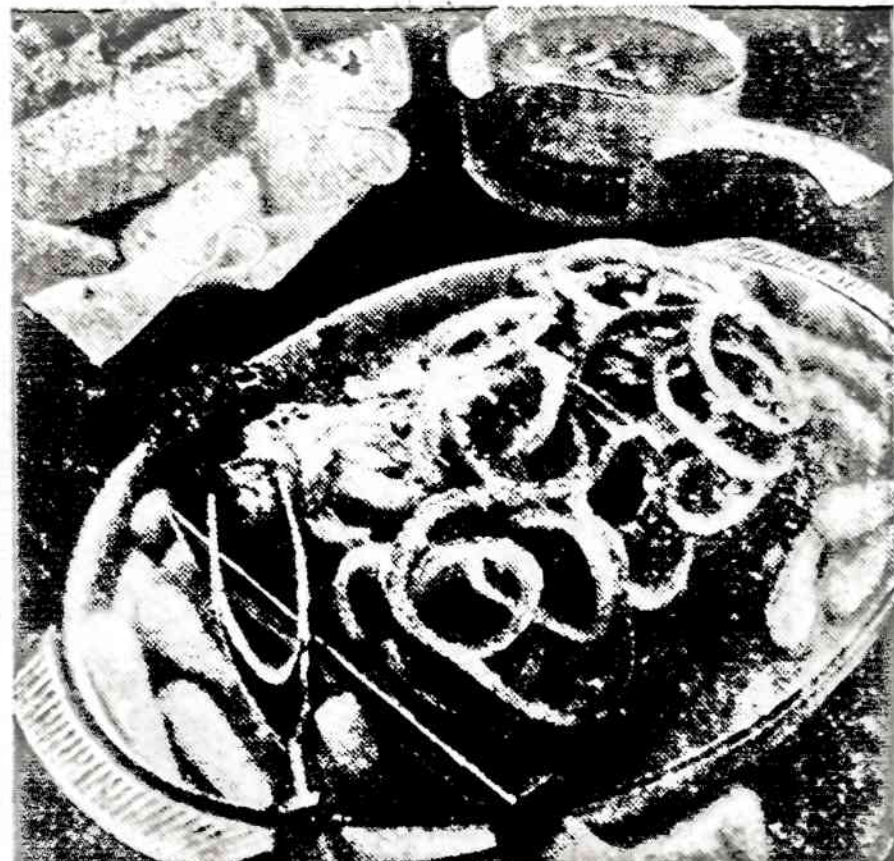
FASTER WAYS WITH MICROWAVES

This crisp nip of fall is in the air, and it's time to trade those cool summer salads for hearty, hot meals. Since you may be just as busy this fall as you were this summer, rely on your microwave oven for nutritious meals that won't monopolize your time. Savory Chuck Roast and Cheesy Herb Loaf, from the Whirlpool microwave oven cookbook, are family pleasers that need only a tossed salad and instant pudding.

SAVORY CHUCK ROAST (shown)

- 2 tablespoons all-purpose flour
- 1 tablespoon brown sugar
- 1 teaspoon salt
- dash pepper
- 1/2 teaspoon dry mustard
- 1 cup catsup
- 1/2 cup water
- 1 tablespoon Worcestershire sauce
- 1 tablespoon vinegar
- 1 1/2-pound beef chuck roast
- 1 onion, sliced
- 1 green pepper, sliced

In bowl, combine flour, brown sugar, salt, pepper, and dry mustard. Stir in catsup, water, Worcestershire, and vinegar. Place roast in 13x9x2-inch baking dish. Pour catsup mixture over roast. Cook, covered, at medium for 45 minutes. Give dish a half turn. Add onion and green pepper. Cook, covered at medium for 30 to 45 minutes or till tender, giving dish a half turn once. Skim fat from pan juices and pass with roast. Servings: 6.

CHEESY HERB LOAF

- 4 slices bacon
- 2 1/2-ounce packages cream cheese
- 1 1/2 cups (4 ounces) shredded Swiss cheese
- 1 1/2 cups (4 ounces) shredded Monterey Jack cheese
- 1/2 cup (1 ounce) dried parsley
- 1/2 cup (1 ounce) dried chives
- 1 loaf French bread

On paper plate, layer bacon between paper towels. Cook at high for 4 minutes. Crumble bacon and set aside. Unwrap cream cheese and place in small mixer bowl. Beat 2 minutes at low or till softened. Add cheese and dry mustard. Beat milk in 1-cup glass measure at high for 30 seconds. Pour into cheese mixture. Beat till fluffy. Beat in egg, salt, parsley, chives, and bacon. Cut French bread in 1/2-inch slices, cutting to but not through bottom crust. Spread with cheese mixture. Place loaf on waxed paper. Cook at high for 1 1/2 to 2 minutes or till heated through. Servings: 8.

MICRO TIP: A great many recipes start with cooking onions or celery in butter till tender. In the microwave oven, it's so easy to do. Just combine the chopped vegetables with the unmelted butter in a casserole and cook, uncovered at HIGH for 2 to 3 minutes. Stir once about halfway through to coat all the vegetables.

Tautos Fondo Chicagos komiteto vadovybės pobūvis su spaudos darbuotojais

(Tęsimys)

Visdėlto pirmininkas dalį tu lupų turinio paaiškino. Žinoma, svarbiausia pozicija buvo T. Fondo pajamos ir išlaidos. Tai pagrindinis T. F. uždavinys. Buvo kiek ilgiau apsisotą prie T. F. finansinės apskaitos, kuri apėmė laikotarpį nuo 1982 m. sausio mėnesio 1 d. ligi tu pačių metų spalio mėn. 31 d. t. y. ligi VLIKo seimo. Ši apskaita taip byloja: likutis 1982 m. sausio 1 d. — \$131,691.74; 11-kos mėnesių laikotarpį, t. y. ligi 1982 m. spalio mėn. 31 gauta pajamų — \$70,467.45 (čia neįskaita Kamados T. F. čekis — \$50,000, nes šis buvo įteiktas tik VLIKo Seimo metu), kas sudaro iš viso 202,159.19. (Šiame laikotarpyje VLIKo reikalams buvo išiešta — \$102,862.73. 1982 m. spalio mėn. 31 d. likutis — \$99,296.46. Jei pridėsime įplaukus iš Kamados — \$50,000, tai bus \$149,296.46.

Čia nėra paminėta antroji T. F. dalis, t. y. *Laisvės Išdas* 1982 m. spalio mėn. 31 — \$111,988. Šio izdo pinigai neličiami, bet gauti iš bankų už juos nuosimčiai įteina į T. F. pajamas. Pagal T. F. įstatus šis izdas priklauso stiklūruosio laisvės ir nepriklausomos Lietuvos valstybei.

Aštuonių metų T. Fondo piniginė apžvalga

Pavaizduojant nuo 1975 m. pradžios ligi 1982 m. spalio mėn. 31 dienos T. F. kasmetines pajamas (gautas užkas) ir išlaidas, gaunasi toks vaizdas:

Pajamos	Išlaidos
1975 m. \$ 94,825	\$ 28,582
1976 m. \$ 58,689	\$ 51,303
1977 m. \$ 72,798	\$ 81,181
1978 m. \$ 68,951	\$ 58,742
1979 m. \$ 93,596	\$ 65,264
1980 m. \$ 93,054	\$ 98,104
1981 m. \$ 124,837	\$ 91,249
1982 m. \$ 70,467	\$ 102,863

Palyginus metines pajamas ir išlaidas, pasirodo — jos labai svyruoja. Labiausia krinta į akis 1981 ir 1982 metai. Kiek pirmaisiais metais liko Fondo kasoje, tai tiek antraisiais metais reikėjo pridėti, kad pajamos ir išlaidos beveik susilygintų.

VLIKo seimo metu, t. y. 1982 m. spalio mėn. 31 d. Tautos Fondas piniginiai taip buvo įvertintas:

Tautos Fondo kasa —

pinigai bankuose	\$99,296;
Laisvės Išdas	\$111,988;
Du žemės sklypai	
University Heights, Fla.	\$5,00
Iš viso	\$216,284

Šie visi skaitmenys aiškiai parodo, kad Tautos Fondas dirba. Geraširdžių ir supratyvių lietuvių suaukoti pinigai išleidžiami tik politiniams reikalams, atseit, tik remiant VLIKo ryžtingą kovą už Lietuvos išlaisvinimą iš rusiškos vergijos. T. Fondas leidžia bent šešiomis kalbomis biuletenius, kurie taip pat nemažai pareikalauja išlaidų.

Nereikia pamiršti visiems T. F. darbuotojams pareikšti padėką už jų praleistą visai be atlyginimo laiką, kaupiant pinigų grynai vien tik Lietuvos laisvinimo darbams, kuriuos atlieka VLIKas. Dar labiau tenka dėkoti visiems tiems lietuviams, kurie kadaise savo sunkių darbų uždirbtus pinigus aukoja tikrai kilniems darbams — kovai už Lietuvos išlaisvinimą ir pačių lietuvių kultūrinį reikalmą.

Šia proga negalima praeiti pro šali tojaunosios kartos, kuri, tik savo tėvėlių nuo darbo pūslėtu rėmė baigė čia aukštuosius mokslus ir ekonominiai puikiai įsitaisė. Deja, jų labai mažai matyti atėjusių savieš tėvams į pagalbą; kai anie pinigais ir atliekamais darbais kovoja už pavergtos Lietuvos laisvę. Dar yra ir tokių, kurie nepaliaujamai kabinėjasi prie senesniųjų žmonių politinių darbų — juos nuvertina ir šaukia, kad anie neleidžia to darbo dirbti jauniems.

Tokių išisokelių esama ne mažai. Jiems visiems tektų pakartoti jau ne kartą senesniųjų kartotus žodžius: Kviečiame — atelkite į pagalbą, nes darbo ir politinė, ir kultūrinė srity yra marios. Labai gaila, bet tenka konstatuoti, kad toks jaunuomenės kvietimas lieka tyruose šaukiančiu. Ten kur yra linksmybės, na sakysime, kad ir dainos, jaunimo netrūksta. Niekas jo už tai barti negali, nes tai visai žmoniška. Bet jau tikrai blogai, kai lietuviškas jaunimas ima visai nusisukti nuo savo tėvų kalbos ir jų vedamos kovos už Lietuvos valstybės iš rusiškos vergijos išlaisvinimą. Gaunasi vaizdas, kad dirbti savo tautos

A. Dagys Koks jis mielas (bronzė)

J. KLAUSEIKIS

LOS ANGELES, CALIFORNIA

Pagerbti organizacijų veikėjai
K. Kirilauckas ir P. Petratis

(Tęsimys)

Veikla Amerikos Lietuvių Tarybos skyriuje

Piliečių klubo nariai praityje

labai, jaunimas nenori, nes už tą darbą negauna dolerių. (Bus daugiau)

Patikslinimas

Š. m. kovo mėn. 18 d. Naujienose pradedant spausdinti šį rašinį, padaryta tokie netikslumai:

1. Pirmoje skiltyje, pradedant antros pastraipos ketvirtąja eilute — mėnesio 16-tąją... visa pastraipos pabaiga reik išbraukti ir jos vietoj patalpinti — mėnesio 16-tąją dieną, nes praėjus metų pabaigoje ir šių metų pradžioje buvo tiek daug įvairių parengimų, tai dar vienas parengimas jau galėjo būti per daug.

2. Minint spaudos darbuotojus buvo išleista St. Juškėno pavardė. Atsiprašome.

yra žymiai pasireiškę ir Amerikos Lietuvių Tarybos veikloje. Tas pats Juozas Mileris, būdamas Piliečių klubo pirmininku, 1950 m. buvo ir ALTo skyriaus pirmininku. Ir vėl rašė gubernatoriui Warren, prašė atvykti į Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimą 1951 m. vasario 17 d. Patriotic Hall, Los Angeles mieste, o jei negalėtų atvykti, prašė J. Mileris gubernatoriaus atitinkamos proklamacijos. Gubernatorius į lietuvių šventę neatvyko, bet atsiuntė laišką, kuri baigė: "Please extend my greetings to all who participate in your solemn observance. I know that through your ceremonies you will be helping to strengthen the determination of all freedom-loving people to unite to defeat those who would destroy the freedom of men and nation".

Tais metais su J. Mileriu kartu ALTo valdyboje buvo Vincas Kazlauskas, Vincas Arcis, Marijona Aftukienė, Magd. Stepp, Adelė Deringienė ir Vincas Trumpa. Gi kiti aktyvūs nariai: gen. Stasys Raštakis, prof.

Mykolas Biržiška, Vladas Bakūnas ir Feliksas Masaitis.

Čia paminėjau vieną kitą Piliečių klubo veiklos epizodą praityje buvusios, gi to pat klubo pirmininkais yra buvę pagerbintieji Kazimieras Kirilauckas ir Povilas Petratis, veikdami, kiek galėdami, kaip sąlygos leido. O ką geriau padaro Blū Lyga? Tik pasikviečia svetimtaučius kalbėtojus. Vieni prašalpa, kiti tik liūdką parašo.

Veikla susivienijimo kuopoj

Paminėjau, kaip vienas Piliečių klubo pirmininkas J. Mileris darbayosi ne tik klube, bet ir ALTe, o taip veikė ir SLA kuopoj. Panašiai ir K. Kirilauckas su P. Petratis neapsiriboję vien piliečių klube, bet buvo aktyvūs nariai ir Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 75 kuopoj, pirmininkaudami ar kitokias pareigas eidami.

SLA kuopa įsteigta 1905 metais per daugelį metų yra atlikusi vertingų lietuvių visuomenei darbų, prie kurių ir tie du čia minimi ir gerbiami vyrai yra daug prisidėję. Apie aną praityje ir anais metais SLA kuopos atliktus visuomeninės reikšmės darbus ne kartą Naujienose buvo rašyta.

(Verta pastebėti, jog paskutiniu laikotarpiu Piliečių klubas ir SLA kuopa emė daugiau reikšmės tik savo lyg "privacia" veikla, nebeįsinau su pavengimais ar darbais, kurie ir plačiai visuomenei būtų įdomūs ar patrauklūs. Net jau kuris laikas nebeįsinau tu organizacijų pavadinimų Lietuvos laisvės kovoms remti aukotojų sąrašė. Linkėjimai sukrusti!)

Sveikinimų kalbos

Kovo 13 d. losangeliečių organizacijų vardu K. Kirilaucka ir P. Petratis sveikino ALTo skyriaus pirmininkas Antanas Mažeika; Tautinių namų pirmininkas Jonas Petronis; Radijo klubo vardu Vladas Bakūnas, patirėdamas, jog Povilas Petratis yra Naujienų dienraščio prenumeratorius ir skaitytojas nuo 1914 metų. (Galiu prie to pridėti, jog P. Petratis yra ne tik dienraščio prenumeratorius, bet ir rėmėjas. Be daugelio man žinomų atsitikimų, paminėju, jog 1969 metais viename Naujienų numerioje buvo mano korespondencija su aprašymu, kaip Povilas Petratis ir jo žmona Julija veikė Čikagos lietuvių organizacijose. Netrukus jie man atsiuntė pinigų. Supratau, jog tai Naujienų dienraščiui paremti ir tuos pinigus pasiunčiau dienraščiui.

administracijai).

Pietų maldą sukalbėjo prel. P. Celiešius ir pasakė vieną kitą kunigiską sveikinimą ir linkėjimą Kirilauckui ir Petratiui. Dabartinis Piliečių klubo pirmininkas Julius Kiškis, Amerikoje prieš DP imigraciją gimęs organizacijų veikėjas, šiek tiek palietė senuosius laikus ir naujųjų ateivių su naujomis organizacijomis atkeliavimo dienas. Sveikino abu čia minimus vyrus.

Už tos pagerbimo sueigos su rengimą, už sveikinimus ir linkėjimus, už įteiktą ir graviruotą prisiminimų lentelę, padėką pasakė Povilas Petratis. Kalbėjo apie senosios imigracijos lietuvių ir pasidžiaugė, kad atsirado tokių, kaip Vladas Simoliūnas ir kiti, iš vadinamųjų naujųjų ateivių, jog emėsi veikti ir Piliečių klube, ir SLA kuopoj, paduoti ji. Linkėjo pasisekimo.

(Pridedu asmeninę pastabą. Paminėjau buvusius čia minimų organizacijų pirmininkus, bet pagarbos verti mirusieji ir dar kiti kurie gyvi kiti veikėjai: Elizabeta Padžiūnienė, Leonas Sulcas ir jo žmona Elizabeta, Adelė Nausiedienė, Stela Žukauskienė, Jonas Simokas, Izabelė Simokienė — dabar Gustienė, Kazimieras Urniežius, Juozas ir Marijona Aftukienė. Be abejo, sąrašas būtų daug ilgesnis, jei "ant greitųjų" visas pavardes atsiminčiau bei senus protokolus paskaitytų galėčiau).

Bendruomenės susirinkimas ir Aušros minėjimas

Tą pačią kovo 13 dieną L. bendruomenė kvietė ne tik savo narius, bet ir visuomenę į Sv. Kazimiero parapijos salę susirinkimui, po kurio būsiąs ir dr. Basanavičiaus pradėtos leisti Aušros prisiminimas.

Labai gaila, kad eilinėm organizacijos problemom skirtas pirmasis laikas, o Aušrai kas liko. Tai ne pirmas toks panašus metotodas, L. bendruomenės parapijos pasigarsinimui, kad čia ji labai stipriai, kad į jos susirinkimus šimtai žmonių susirenka.

Pernai reklamavo, jog bus tėvo ir sūnaus Dundžių, iš Čikagos, pranešimas, pasakojimas, ką jie matė, ką patyrė Vilniuje. Pilna parapijos salė buvo, bet tie susirinkusieji, nuo scenos patilbusios moters buvo pasveikinti ne kaip Dundžių prakalbų pasiklausyti susirinkusieji, bet kaip "sveiki" bendruomenės susirinkimo dalyviai. Ir daugiau kaip valandą praėjo, kol buvo atlikti protokoliniai balsavimai ir ginčeliai, ar pagal pasaulio lietuvių čartą elgiama si kažkurį

suvaziavimą delegatus renkant. Tik po to leista Dundžilam prakalbet.

Buvo radijo klubo narių susirinkimas ir prie jo bendruomenininkai prisitaikė (kaip ta išdidi gegužė į kiulės lizdą kiaušinių padėti), padarė pranešimą apie bendruomeninių namų statybą, kurios projektai dar tik padebesiais laksto.

L. Bendruomenė sukvietė publiką Mykolui Biržiškai pagerbti, pirmininkaujantis nesiteikė pasakyti, jog mirusis pagerbtas, bet tuoj įjungė agitacines prakalbas apie kitus bendruomeninius ir separatistų parengimus su baliais kokteiliais.

Nors tiek pažangos padaryta, jog skelbiant kovo 13 dienos L. Bendruomenės narių susirinkimą, buvo skelbiamas ir Aušros minėjimas, nebesimta apgaule publikos sutraukti. Tačiau, kai eiliniam organizacijos reikalų aptarimui skiriamas pirmasis laikas, tai tuo pačiu nuvertinamas antrasios tos susirinkimo dalies — Aušros minėjimas.

Šį rytą (rašau kovo 14 d.) vienas losangelietis, buvęs vakar parapijos salėje, bendruomenininkų taktiką žiauriai gretino su komunistine praktika — nori, nenori, bet susirinkime turi dalyvauti. Po dvyliktos valandos to, susirinkimo pradžia su Aušros minėjimu skelbta, bet Aušros minėjimas tepradėtas apie 3 v. p. p. Iki tol ėjo bendruomenininkų susirinkimas pagal "protokolą", o tai nuobodulys pasiklausyti norintiems paskaltos ir kitos programos apie Aušrą.

Ir atsakymas esąs aiškus. Į L. bendruomenės susirinkimus tešėdavo 30-40 žmonių, o dabar jos veikėjai gali girti, jog L. bendruomenė čia taip stipri, net šimtai sueina į susirinkimus. Toks teigimas buvo Draugo dienraštyje, jau dabar mirusio, bet prieš mirtį parašytas J. Kuprienio reportaže, apie Dundžių prakalbėles ar pranešimus losangeliečių publikai.

KYLA JUODAS DŪMAS...

Tokių pavadinimų ilgą straipsnį išspausdino Valstiečių Laikraštis (II.15). Jame korespondentė S. Mockuvienė puola Upytės parapijos kleboną Vytautą Skiparį, kuris be valdžios leidimo įrengė savo bažnyčioje centrinio šildymo katilui, leidžia juodus dūmus. Negirdėtąs gamtos reiškinys!

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

• LITERATURA. Lietuvių literatūros, meno ir moksl. 1954 m. metraštis. Jame yra vertingų, niekuomet nesenstų, Vincas Krėvė, Igno Šlapelio, Vinco Macinio, P. Joniko, V. Stankio, J. Ruklo, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilais straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkėlės ir A. Varnakūrybos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

• DAINŲ ŠVENTES LAUKUOSE, poetas, rašytojas ir tautinių šokių pirmūnas Juozas Vaičiūnienas atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojan tiems, gerintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

• VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūkė aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės Šerno gyvenimas. Tai ne sausa gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslis to laikotarpio buities literatūrinė studija, susikristyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parodoma tik už \$2.

• LIETUVISKASIS PAMARIS, Henriko Tomo-Tamalauskio įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labuvos apskrityų duomenimis. Aprašymas įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinyje iliustruotas nuotraukomis, pabalgoje duodama vitovardžių pavadinimų ir jų vertinimai į vokiečių kalbą. Labai nandingoje 333 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina \$6.

• KĄ LAUMĖS LAMĖ, rašytojos Petronėlės Orinaitės atsiminimai ir mintys apie amėnis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmasialais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius bet kainuoja tik \$3.

• JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik na Jurgio Jaknako knygoje apie Juliano Janonio gyvenimą ir poetiją. Dabar būtų ji galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

• SATYRINĖS NOVELĖS, M. Zoschenko kūryba, J. Valaščiū vertimas, 206 pusl. knygoje yra 40 satyringų novelių. Kaina \$2.

Knygos gaunamos Naujienos, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant gauti, prašyti laikyti paimtinai išleisti.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MAISTAS IR EUROPOS SANDĖLIJŲ

1605 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių

MARIJA NOREIKIENĖ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737

V. BALANTINAI

JAY DRUGS VAISTINE

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• RECEPTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY KALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

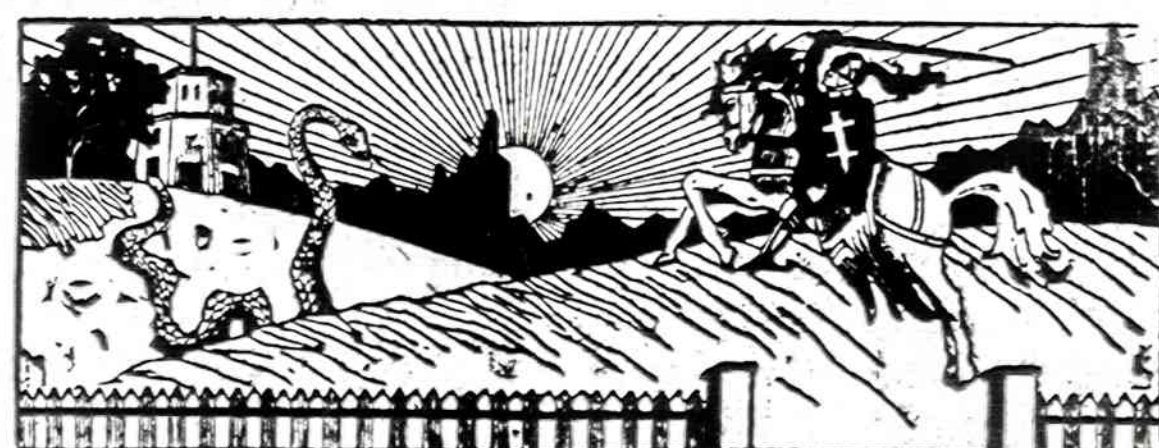
Atdara šokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakara.

Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 12:30 val. vak.

M. KUHLMAN, D.S., Registruotas vaistinėmis

Tel. 476-2206

Inž. LIUDAS MIKŠYS,
50 metų studijavęs, kaip

IS PRAETIES ŪKANŲ
ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurioje sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvių ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunium ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslius vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$25, Kieti viršeliai, Pajutas \$2.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily, Except Sunday, Monday and Holidays

by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608 Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS, USPS 37494000

As of January 1, 1980	metams	\$40.00
Subscription Rates:	pusei metų	\$22.00
	trims mėnesiams	\$15.00
	vienam mėnesiui	\$4.00
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year, other countries \$48.00 per year.	Kanadoje:	
	metams	\$45.00
	pusei metų	\$24.00
	trims mėnesiams	\$15.00
	vienam mėnesiui	\$5.00
25 cents per copy	Užsienio:	
Nuo sausio pirmos dienos	metams	\$43.00
Dienraščio kainos:	pusei metų	\$23.00
Chicagoje ir priemiesčiuose:		
metams	\$45.00	
pusei metų	\$24.00	
trims mėnesiams	\$15.00	
vienam mėnesiui	\$5.00	
Kitoje JAV vietose:		
	\$5.00	

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Bernardas Eptonas - džentelmenas

Šiomis dienoms kalbėjome apie amerikiečių valgomą mėsą. Visi žinome, kad persūdyta. Persūdyta ne tik tai įvairiomis druskomis, bet ir įvairiausiais chemikalais. Persūdo mėsą ne tik amerikiečiai, bet ją daro ir kitos tautos. Tiksliai nuo kitų tautų paruoštos mėsos neskandėdavo pilvo. Amerikiečiai primaišė tiek visokių chemikalų, kad pradeda gumbas dipti.

Dr. Edvardas Martell išdėstė, kur tabako dūmai veža. Tenka pasibaisėti, kaip amerikiečiai iki šio meto nežinojo tų dūmų pasekmių.

Dabar vėl grįžkime prie artejančių Chicago mero rinkimų. Jie liečia tiksliai vieną Amerikos miestą, bet tie rinkimai yra surišti su Illinois valstijos administracija ir su krašto visuomeninių gyvenimų. Prez. Reaganas nenorėjo kisti ir Chicagoje ruošiamus rinkimus, bet patyrę politikai tvirtina, kad jie yra surišti net su Amerikos prezidentūra.

Chicago mero rinkimai yra labai sudėtingi. Kol reikalus demokratiškai tvarkė dvi didelės amerikiečių politinės partijos, tai buvo tvarka ir kraštas dideliais žingsniais žingsniavo pirmyn. Šiandien, tačiau, tos didžiulės partijos pateko į mažų grupių rankas. Ne pateko, bet dauguma demokratų savo noru, tarp savęs besipešdami, sudarė sąlygas, kad didžiulė partija atsidurtų į mažumos rankas. Partijos vadų galvos visai susimaišė. Vada padarė tiek daug skirtingų pareiškimų, kad tiesiog pilva skauda besiklausant.

Kuo tas viskas pasibaigs, šiandien sunku pasakyti. Dar turime tris savaites reikalams į savo vagą įstatyti. Bet reikalai gali taip pakrypti, kad bus padarytos tos pačios klaidos, kurias daugumą padarė pirminių rinkimų metu. Majorei Jane Byrne ir prokurorui R. Daley suskaldžius balsus, Harold Washington be jokios kovos laimėjo pirminius rinkimus. Jis gavo 36% balsavusių miesto gyventojų, tuo tarpu kai kiti du kandidatai nei 36% negavo. Jeigu jie būtų susitarę, tai vienas jų tikrai

būtų galėjęs laimėti.

Balandžio 12 dieną bus tikri Chicago mero rinkimai. Pirmoje vietoje, aišku, bus daugiausia balsų gavęs Harold Washington. Jeigu kiti du kandidatai būtų iš pirminių rinkimų pasimokę, tai ši karta jie būtų susitarę ir vienas jų būtų laimėjęs. Bet jie nesusitarė. Jų tarpe neapykanta buvo didesnė, negu noras laimėti rinkimus. Be jokio pasitarimo, vienas pareiškė, kad jis balsuos už Harold Washingtoną. Pirminių rinkimuose visi jo šaukiai buvo nukreipti prieš Jane Byrne, nes ji atsisakė su juo tartis, o jam atrodė, kad Jane Byrne yra pats didžiausias Chicago priešinys, todėl dabar jis ir vėl pasisakė prieš ją, o ne už cikagiečiams pageidautina kandidata.

Majorė Jane Byrne blaškosi. Pralaimėjusi pirminių rinkimus, ji prasitarė, kad ji remianti demokrata Harold Washingtoną. Jeigu tai būtų buvusi teisybė, tai Harold Washingtonas, susikišęs savo rankas į liemenės kišenes ir rinkimams į jokiais skolas neilindęs, būtų be kovos ir jokių pastangų tapęs milijoninio Chicago miesto meru.

Pirminių rinkimus jis laimėjo, bet neatrodo, kad jam didmiesčio administracija taip lengvai bus padėta po kojomis. Jam ir vėl nereikės įtikinti balsuotojų apie planus, kuriuos jis praves mieste, kai jis bus prisiskindamas mero pareigoms. Dabartiniu metu jis yra Kongreso atstovas. Vienas šiaurinės Chicago, Illinois valstijos senatorius Sidney Yates pareiškė, kad Washingtonas yra pats rimčiausias įstatymų leidejas. Kaip ten bebūtų, jis yra demokratas, todėl senatorius rengiasi už jį balsuoti, ir kitus ragina taip pasielgti.

Praeitą ketvirtadienį buvo švenčiama Sv. Patriko Diena. Tai yra airių šventė. Airiai šios šventės iškilmes organizuoja. Kad šventė būtų išpūdingesnė, tai kviečia ir kitataučius šios šventės eisenose dalyvauti. Airiai Harold Washingtoną pastatė eisenos priešakin, nes jis yra demokratų partijos kandidatas mero pareigoms. Washingtonas nieko įdomesnio šia proga nepasakė, bet šypsodamasis, tarytum besityčiodamas iš žmonių, nuėjo savo keliu.

Didžiausią apsaugą turėjo miesto majorė J. Byrne. Ji ėjo dideliame airių būryje ir sveikino stebėtojus. Aky lesni laikraštininkai pastebėjo, kad toje aplinkoje nebuvo nė vieno atsakingo demokratų partijos pareigūno. Paprastai, partijos pirmininkas visą laiką sukinėjasi apie miesto merą, bet žvalessni laikraštininkai sako, kad ši karta net ir jo nesimato majorės artimųjų tarpe. Nesimato todėl, kad majorė, užmiršusi Washingtonui duota pažada, nutarė vis dėlto kandidatuoti mero pareigoms. Demokratų sąrašą ji negali kandidatuoti, o respublikonas Bernard Epton atsisakė trauktis iš sąrašo, tai ji stengiasi tapti meru įrašymo būdu. Ji tikisi gauti teismo leidimą, kad būtų galima rinkiminiame sąraše jos vardą įterpti. Jeigu sąraše jos nebūsią, tai kortelių skaidavimas labai brangiai miestui kainuos. Dabar gyvename tarypymo gadynėje, tai gali kartais atsirasti toks teisejas, kuris ir tokį leidimą gali duoti. Tokio teisejo sprendimą būtų galima skusti aukštesnei instancijai, bet kol ta aukštesnioji teismo instancija prisirengs tokį klausimą spręsti, tai miesto rinkimai praeis. O po rinkimų, kam tokie klausimai gali rūpėti.

Bet Sv. Patriko Diena įdomiausiai pasirodė respublikonui Bernard Eptonas, kuris kovo 6 d. buvo apsilankęs į Naujųjų banketą, dienraščio 69 metų sukakties proga.

Politikai nori, kad aš pasakytčiau, kuriais sumetimais aš čia esu ir kokias idėjas aš ginu. Man atrodo, kad jūs visi žinote, kodėl aš čia esu.

Per visą minią nuėjo toks stiprus "Yes!", kad niekam

Jules Breton

Ūkininkas

PAVERGTOJE LIETUVOJE

DIDŽIAUSIA ZUVIS

Lietuvos žvejai mėgėjai per praėjusius metus sugavo žuvį, kurios visos svėrė 992 tūkst. kilogramų. Vidutiniškai vienam žvejui tebtų po 13,3 kg.

Panevėžietis žvejys Vytautas Afanasjevas pagavo šventosios upėje lydeką, kurio svėrė 12,8 kg. Jos ilgis buvo 114 cm. Tai buvo, pradėjo kursuoti modernios iš-

didžiausią praeitų metų Lietuvos vandens žuvį. Tokio pat ilgio, bet 700 gramų lengvesnė lydeka Viloksnio ežere pagavo vilnietis Anatolijus Litvinėka.

NAUJAS TROLEIBUSAS KAUNE

Kaip Vilniuje, taip ir Kaune

nekilo jokios abejonės ir Eptonui nebuvo jokio reikalo bent vieną žodį pridėti. Klausimas visiems buvo aiškus, visi žinojo, todėl niekam nebuvo jokio reikalo apie tai kalbėti.

Antras Eptono pareiškimas buvo toks:

— Aš augau, mokiausi ir dirbau Amerikoje. Esu kilęs iš Senojo krašto. Baigiau mokyklą, tarnavau JAV aviacijoje, gavau pažymėjimus, visą gyvenimą dirbau ir mokėjau mokesčius. Kas nori pamatyti mano mokesčius mokėti lapus, tas labai lengvai gali tai padaryti, nes tai yra vieši dokumentai. Ten surašytas kiekvienas uždirbtas mano centas ir kiekvienais metais sumokėti mokesčiai. Būtų idomu, jei Jūs pasiskaitytumėte mano oponento valstybės mokesčių lapus, jei tokius rasite.

Bernardas Eptonas konstatavo faktą, bet daugiau netarė nė žodžio. Jis būtų galėjęs pasakyti, kad Harold Washingtonas kelis metus valstybės mokesčių nemokėjo. Būtų galėjęs pridėti, kad už mokesčių nemokėjimą buvo patrauktas teisman, įtikinančiai neišaiškino, kodėl jis mokesčių nemokėjo, buvo nuteistas ir pasodintas į kalėjimą. Bet Eptonas visiems žinomų faktų nepaminėjo. Jeigu Eptonas būtų padaręs tokį nusikaltimą, tai jo priešai būtų tą faktą naudojo.

Eptonas yra doras žmogus. Jis tiksliai patarė klausytojams paieškoti ir nustatyti, kiek mokesčių mokėjo jo oponentas. Didžiausia jo užuomina oponentui buvo pora žodžių "jeigu ras" mokesčių lakštus. Tokių lakštų niekas nerado, nes oponentas jų nepildė ir mokesčių nemokėjo. Bet jis, išrinktas mero pareigoms, žadėjo cikagiečiams apdėti dar didesniais mokesčiais. Kas nemoka — iš tų neišreikalaus, bet kas moka — tas turės dar daugiau mokėti.

vaizdos ir talpesnis troleibusas. Tai čekoslovakijos "Škodas" fabriko gaminy.

Kauno miestą aptarnauja 10 linijų, kurių bendras ilgis — 109 km. Kursuoja 135 troleibusai. Tai čekoslovakijos "Škodos". Tiek pat metų dirba vairuotojai Albinas Lingaitis ir Juozas Zilionka. Gerai dirba ir jaunieji — vairuotojų konkurso nugalėtojai Antanas Savonis ir Rasa Kaminskienė.

NUBAUDĘ MOTOCIKLŲ DALIŲ PARDAVEJUS

Prie Kauno "Motociklai ir jų dalys" parduotuvės durų beveik kasdien sukinėdavosi jauni vyrai, siūlydami motociklų dalis, kurių parduotuvėje nebuvo. Milicija nustatė, kad tie pardavėjai buvo Kauno medicinos instituto inžinierius K. Zemaitaitis ir to paties instituto technikai S. Augonis ir K. Pūkas. Jų sandėliuose buvo rasta motociklų dalių daugiau kaip už 5000 rublių.

Kauno miesto liaudies teismas, išnagrinėjęs jų bylą, nuteisė S. Augonį 4 mėnesiais laisvės atėmimo, o K. Zemaitaitį ir K. Pūką — po 3,5 metų laisvės atėmimo. Visų nuteistųjų turtas konfiskuotas. Bausmė turės atlikti sustiprinto režimo darbo stovykloje.

Vilniaus liaudies teismas nuteisė gėjų pardavėją T. Mincevicių keturiems metams sustiprinto režimo darbo stovyklos už rožių ir gvazdikų pardavinėjimą už dvigubai brangesnę kainą, negu parduotuvėse, iš kur ji geles pirko.

(Iš Europos Lietuvio)

— Sovietų valdžia įspėjo Izraelį, kad neliešų Sirijai įrengtų priešlėktuvinių patrankų.

HENRIKAS SINKEVIČIUS

KRYŽIUOČIAI

(Tęsinys)

Tuo metu Zaviša Juodasis, garsiausias už visus riteris ir "riterių pavyzdys", suraukęs kakta, kreipėsi į Lichtenšteiną:

— Nepažįstu tavęs, Kunai. Kaip gali, būdamas riteriu, niekinti kilnius žmones? Žinai, kad esi pasiuntinys ir kad jokia bausmė tau už tai negresia?

Tačiau Lichtenšteinas, išlaikydamas griežtą išvaizdą, atsakė pamažu:

— Mūsų Ordinas, prieš atvykdamas į Prūsų, kariavo Palestinoje, bet ten net ir saračėnai pasiuntinius gerbdavo. Jūs vieni jų negerbiate ir dėl to mūsų papročius pavadinau pagoniškais.

Dėl šitokių žodžių triukšmas tik dar padidėjo. Aplink stalą vėl pasigirdo šauksmai: "Vargas, vargas mums!"

Bet greit vėl viskas nurimo, nes pykčio iškreiptų veidų karalius keletą kartų suplojo delnais. Tuo metu pakilo senis Jaska Kirvelis iš Tencino. Krokuvos kaštelionas, visų gerbiamas ir bižomas dėl savo tiesumo, ir tarė:

— Garbingasis riteri iš Lichtenšteino, jei tu kaip riteris, kokia nors nesėkmė ištiko, pasakyk, nes, ti juosi, tameta busi patenkintas mūsų griežto teisingumu.

— Nėko panašaus neregėjau jokiam krikščioniškame krašte, — atsakė Kunas. — Vakar, keliaujant į Tynecą, buvau užpultas vieno jūsų riterių, nors galėjau būti gerai atpažintas iš kryžiaus ant apsiausto, ir mano gyvybė atsidūrė pavojuje.

Išgirdęs tuos žodžius, Zbyška smarkiai išblyško ir nejučiomis pažvelgė į karalių, kurio veidas buvo beveik baltas.

— Ar tikrai galėjo taip įvykti? — paklausė Jaska.

— Paklauskite Povalos iš Tačėvo, kuris buvo šio įvykio liudininkas.

Visų akys nukrypo į Povalą, kuris pakilo ir, valandėlę tylėjęs ir nepakeldamas akių, atsakė: — Taip, tiesa!...

Tai išgirdę, riteriai pradėjo šaukti: "Gėda! gėda! Kad žemė būtų tokį prarajus!"

— Kodėl tu jo nenukovei? — sugriaudė karalius.

— Nes jo galva priklauso teismui, — atkirto Povalas.

— Surišote jį? — paklausė kaštelionas Jaska Kirvelis.

— Ne, nes riterio garbe pažadėjo, kad atvyks į teismą.

— Ir neatvyks! — pajuokiamai sušuko Lichtenšteinas.

Tuo pat metu iš už kryžiuočių pečių pasigirdo jaunas ir liūdnas balsas:

— Neduok Dieve, kad aš greičiau pasirink-

čiau gėdą kaip mirtį. Aš tai padariau. Aš — Zbyška iš Bogdanieco.

Riteriai puolė prie Zbyškos, tačiau juos su laikė grasinantis karaliaus judesys. Pakilęs iš už stalo ir žvilgniais svaidydamas žaibus, jis pradėjo šaukti pykčio gniaužiamu balsu:

— Galvą jam nukirsti! Galvą! Tegu kryžiuotis jo galvą į Malburgą ordino magistrui pasiunčia!

Paskui suriko šalia stovinčiam jaunam lietuviui kunigaikščiui, Smolensko vietininko sūnui: — Laikyk jį, Jomantai!

Karaliaus pykčio išgąsdintas, Jomantas uždėjo savo drebančią ranką ant Zbyškos pečių, kuris, atsukęs į jį savo išblyškusi veida, atsakė: — Nepabėgsiu.

Žilabarzdės Krokuvos kaštelionas Kirvelis pakėlė ranką ir, visiems nutilus, tarė:

— Maloningasis karaliau! Tegu komitūras įsitikina, kad ne tavo staigumas, bet mūsų įstatymai mirtimi baudžia pasiuntinio leidejus. Kitais jį dar bagalvos, kad neturi krikščioniškų teisų šioje karalijoje. Teisma aš pats nusikaltėliui paruošiu!

Paskutinius žodžius ištare pakeltu balsu ir galvodamas, kad šitie jo žodžiai visų turėjo būti išgirsti, kreipėsi į Jomantą:

— Uždarykite jį į bokštą. O jūs, pone iš Tačėvo, liudininku būsite.

— Papasakosiu visą šito jaunuolio kaltybę,

kurios niekada nebūtų padaręs nei vienas suaugęs žmogus, — atsakė Povalas, pažvelgdamas į Lichtenšteiną.

— Teisingai kalba! — pakartojo kitį. — Vaidėzas dar tebėra, tad kodėl už jį visi turėtumėm būti taip sugėdinti?

Tuo pat metu Jomantas lydėjo Zbyšką, kad perduotų jį pilies kieme esantiems lankininkams. Jauna jo širdis galėjosi kalinio, nes ir jis pats nekentė kryžiuočių. Bet būdamas lietuvis ir prates klausyti Didžiojo Lietuvos kunigaikščio, pradėjo pakeliui kalbinti jaunąjį riterį:

— Žinai, ką tau pasakysiu: pasikark! Geriau išskarto imk ir pasikark. Karalius supyko ir vis tiek tau galvą nukirs. Pasikark, drauguži!

Gėdos ir baimės prislėgtas Zbyška iš pradžių nesuprato kunigaikščio žodžių, bet paskui atsivargavo ir paklausė:

— Ką tu pasakoji?

— Pasikark! Kam dar turi tavę teisti? — pakartojo Jomantas.

Zbyška pagalvojo, kad būtų nuodėmė krikščioniui kartis, ir nuleidęs galvą liūdnas ir tylėdamas leidosi atiduodamas į lankininkų rankas.

Tuo metu pasiklususių sakė dėmesys nukrypo į kitą pusę. Matydama kas vyksta, Danutė taip išsigando, kad net oro krūtinėje jai pritrūko.

(Bus daugiau)

ADARU VEJAI

Modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti iršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigų tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinika
Medicinos direktorius
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 8-9 darbo dienomis
ir kas antrą seštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. 232-8553

Service 855-4506, Page 06054

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBŲ: AKIŲ LIGOS
1907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko skinius
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antradi. 1-4 popiet,
ketvirtadi. 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880
Residencijos telefonas: 448-5548

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33714
Tel. (813) 321-4206

PERKRAUSTYMAI

MOVING
— Pildoma apdraus-
ZEMA KAINA
rumam Master Charge
ir VISA kortele.
SERENAS. Tel. 925-8060

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Sestadieniais ir sekmadieniais
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stoties WOPA - 1490 AM
transliuojamos iš mūsų studijos
Marquette Park.
Vedėja — Aldona Deukus
Telef.: 778-1543
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"

KAZA BRAZDIONYTIS
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penk-
tadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties,
banga 1400 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties, 1110 AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

PAPILDYMAS

"Tėvynės Sargyboje" su para-
šu "Vargo Poetas" vasario 22 d.
numery, "Kareivio Poezija" su
parašu "Šiauliškis Kareivėlis"
vasario 23 d. numery, ir su tuo
pat parašu "Kareivis" kovo 2 d.
numery, buvo siųsti kaipo "Lietu-
vos Kareivio Nuotikos 1921
metais" — iš Arėjo Vitkausko
leisto pirmo Lietuvos kariuomenės
dalių laikraščio "Tėvynės
gynėjo"; tie slapyvardžiai yra
Arėjo Vitkausko.

TIK NEREIKIA NUSIMINTI

Komunistinės santvarkos val-
stybinėje krautuvėje pirkėjas
skundžiasi, kad dešinės kojos
batas yra per mažas ir baisiai
spaudžia koją. Pardavėja rami-
na jį, kad batas ilgai išsi-
tempęs.

— Bet kairiosios kojos batas
man yra per didelis!

— Nenusimink, drauge, tuoj
po pirmo lietaus jis taip susi-
trauks, kad prilys dešinės ko-
jos batui — ramina pardavėja.

NEAIŠKIOS PAŽIŪROS

Išsimylėjęs vaikiną klausia
savo merginos:

— Pasakyk man, brangioji, ką
apie mane galvoja tavo tėvas?

— Nežinau. Tėvelis nieko ne-
pasakė, o mama laukia ką jis
pareikš, kad paskiau pakišus
jam priešingą nuomonę.

KNOW YOUR HEART

Every hour your heart puts forth enough energy to heat a 150-lb. man to the end of a 3-story building.

HELP YOUR HEART FUNCTION

HELP YOUR HEART

PADĖKA

A. A.

MELES BUDRIS

Mirė 1983 m. kovo 3 d., sulaukęs brandaus amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Leiliūnų dvare, Panevėžio apskr.,
Kauno gubernijoje.

Amerikoje išgyveno 69 metus. Visą laiką dirbęs Hart,
Schaffner & Marx.

Palaidotas Lietuvių Tautinėse kapinėse, 1983 metų
kovo 7 dieną.

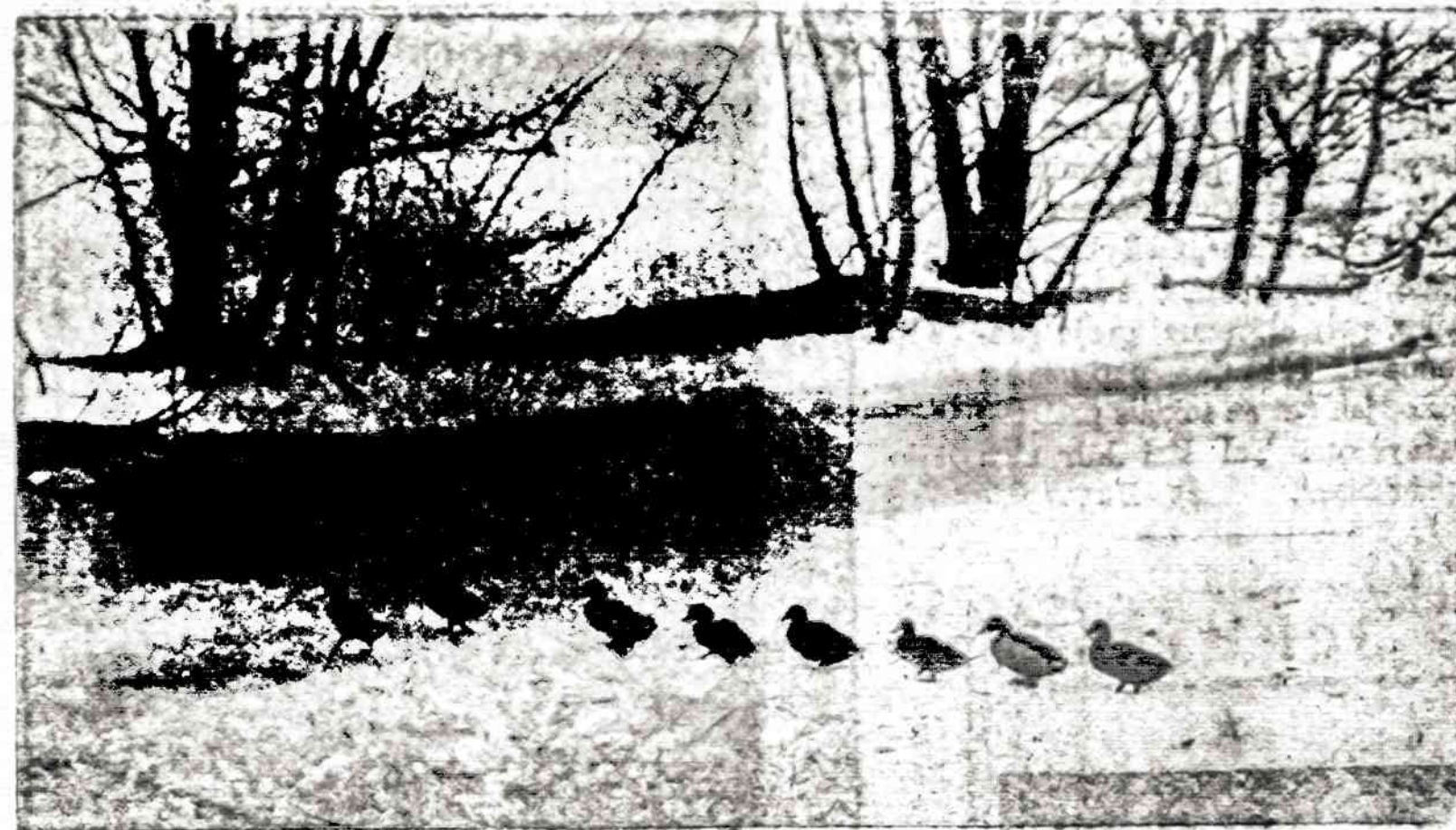
Nuoširdžiai dėkojame karstanešiams už paslaugą.

Draugai

For constipation relief tomorrow reach for EX-LAX tonight.

Ex-Lax helps restore your system's own natural rhythm overnight. Gently. Dependably. Try it tonight. You'll like the relief in the morning. Chocolate or pills, Ex-Lax is "The Overnight Wonder."

Read label and follow directions.
© Ex-Lax, Inc., 1982

KELIOS MINTYS APIE MENĄ

Menas yra labai šakota ir plati sritis. Kalbant apie meną dažniausiai turima galvoje tapyba, poezija. Nors prie meno dar priklauso architektūra, skulptūra, muzika.

Ankstyvesniais renesanso laikais menas buvo žmonių labai aukštai vertinamas ir gerbiamas. Menininkų sukurtus kūrinius triumfališkai sutikdavo minios ir juos nešiodavo gatvėmis. Jų kūrėjai — dailininkai buvo labai gerbiami. Pavyzdžiui, G. Bellini buvo pakviestas į Konstantinopolį nupiešti Sulmano II portretą. Grįžęs į Veneciją, buvo sutiktas bažnyčios varpų skambinimu.

Piešiant Karolio V portretą, Ticianui iškrito teptukas ant grindų. Karalius atsikėlė nuo kėdės, pakėlė teptuką ir padavė jį tapytojui.

Popiežius Povilas III artimam draugui su garsiuoju dailininku Mykolu Angelo, dažnai lankydavo dulkėtą studiją, ir dailininkui būdavo leista bet kada aplankyti popiežių. Kartą Mykolas Angelas iš kėlionės atsiumtė popiežiui Povilui III kriaušę. Šventasis Tėvas, gavęs tą siuntinį, džiaugėsi ir gyrėsi savo rūmų žmonėms, kad tą dovaną gavęs iš Mykolo Angelo.

Taip pat Napoleonas Bonapartė aplankydavo J. P. Dovidą jo studijoje.

Apie meno prasmę nevienodai galvojama. Vieni sukurta kokią dalyką laiko menu, o kitiems atrodo tikra nesąmonė. Dažnai ir pats "kūrėjas" nežino, ką sukurė ir kaip sukurė, ir tai vadinama "menu".

Taigi, vieni laiko kelis brūkšnius, pateptus ant lentos, tikriausiu menu, o gerą portretą ar gamtovaizdį laiko fotografija — ne menu. Įdomu, ką tokie "menininkai" sako apie Leonardo da Vinčio Madoną, kurią jis tapė 4 metus ir sukūrė nemirstamą kūrinių.

Mūsų amžiuje tapyba išsišakojo į daug įvairių srovių: kūbizmą, futurizmą, surrealizmą, abstraktizmą ir visokius kitokius "izmus". Bet visos jų sąvokos miglotos ir sunkiai suprantamos. Tik viena galima pasakyti, kad jos visos išplaukia iš intelekto, bet ne iš širdies ar dvasios. Ir žmonių sielose jos neranda atbalsio ir pritarimo, nes yra nesuprantamos. Tos srovės akcentuoja formalias priemones — medžiagas, įrankius, techniką ir imasi abstraktinių priemonių: skutinėja, drasko, taško, barsto medinėmis ir metalinėmis piuvėnomis, klijuoja laikraščius iš karpas, skudurų, virves ir visokius medžiaginius lapus. Toks "menas" kurti yra daug lengviau ir greičiau, negu natūralus gamtovaizdis ar portretas. Tokio "meno" niekas negali kritikuoti, nes jį nesupranta. Arba, toki "kūrinių" gali kiekvienas aiškinti, kaip tik kas nori.

Čia pateiksiu vieną nuotyki. Žmogus atėjo į modernistų "meno" parodą. Įėjęs žiūrį, stovį apžėlusį ilgais plaukais žmogystę prie paveikslų, kur matyti tik mėlynų dažų pritepta. Žmogus klausia tą žmogystą, kuri, matyt, yra to "kūrinio" autorius.

— Kaip vadinasi tas piešinys? Žmogysta "menininkas" sako:

— Karvė ėda žolę. Žmogus sako:

— Kad gi nėra žolės nei žalios spalvos.

Žmogysta "menininkas" sako:

— Karvė jau nuėdė.

Žmogysta klausia:

— O kur gi karvė?

— Jei žolės nėra, negi karvė stovės.

Čia Amerikoje, ir tokie "menininkai" vis dėlto randa pasekėjų. Gal būt, kad kišenėje yra daugiau dolerių? Kitoose Europos kraštuose jau visai beveik tokių "menininkų" parodų nebėra. Mat, toks "menas" žmonių nevilioja, žmonės juo nesidomi. Žmonės mėgsta ir vertina tą meną, kuris jiems suprantamas ir kas jiems prie širdies.

Net Adolfas Hitleris pasakė, kad didžiausias vargas tenka rėmų darytojui, nes reikia įsukti kabliai visuose keturiuose šonuose, kadangi nežinia, už ku-

rio šono paveikslas bus pakabinamas.

Modernistai sakosi, iešką naujų ekspresijos būdų arba, kitaip tariant, jie nori laisvai išsireikšti. Trumpai kalbant, jie yra apstėti visokių ieškojimų. Jei modernistai nelaiko menu gamtovaizdžių ar portretų piešimo, tai dar nereikia, kad jų kuriamas "menas" gali būti tik bedaktis ir abstraktinis.

Menas yra reikšmingas ir naudingas, kai ši tą reiškia. Jei menas neturi jokio ryšio su žmogaus gyvenimu, su jo siekimais, džiaugsmiais ir kančiomis, toks menas neturi jokios socialinės reikšmės.

Tapyba turi spalvas, gausiausias priemones kūriniui sukurti. Juo geriau derinasi spalvos tarp savęs, juo geriau yra išbaigtas piešinys. Kai spalvos yra pasiekusios aukščiausią gyvumo, laipsnį ir derinį, tai ir forma labiausiai yra išbaigta. Piešinio paslaptis yra tonų kontrastuose ir jų santykiuose.

Dabartiniai modernistai "menininkai" įmintusai ieško naujų meno formų, norėdami būti originalūs ir nepriklausomi. Ir tie dinksmieji juokdariai "menininkai" pasirodo su savo "aukščiausio meno" kūrniais, taip jų pačių vadinamais, bet iš tikrųjų jie nieko bendra neturi su menu. Jų darbai rodo iškrikimą ir praradimą to, kas dar yra žmoguje žmogiška. Tie juokdariai eina triukšmingai šūkaudami ir niekindami, kas žmoguje yra vertinga ir kilnu. Jie niekina žmogaus protą ir sielą. Tuos "tikruosius menininkus" lydi ir "meno žinovai — ekspertai", keldami juos į genijus, ir žaviis tuo kas yra padaryta absurdiškiausiu.

Dabar kiekvienas nori būti modernus. Ir visokiam iškrypimui nėra galo, pradedant nuo prisiūtų lopų ir valstybės ženklų ant kelnų sėdynės iki Dievo namų — bažnyčios.

Visų blogiausias dalykas yra, kai vadinamasis modernizmas braunasi į bažnyčią. Modernizmu apsikrėtę kunigai didžiulį savo moderniškai pastatytą bažnyčią. Tokia bažnyčia, be kryžiaus, yra daugiau panaši į garažą ar sandėlį, bet ne į Die-

(Nukelta į šėštą puslapį)

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasukaitis
FD. LE.
(312) 226-1344

1729 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608
24 Hour Service

EUDEIKIS

GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYŠ MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue

Cicero, Ill. 60650

Tel.: 652-5245

TRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aukstes automobiliams pastatyti

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS

LACKAWICZ

Laidotuvių Direktorai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

Lietuvių Tautinių Namų narių susirinkimas

Š. m. kovo 12 d. Lietuvių Tautinių Namų narių susirinkimas vyko 16-tajame visuotiniame narių susirinkime.

Susirinkimą atidarė ir pirmininkavo inž. Jonas Jurkūnas, sekretoriaus Kazimieras Pocius. Minutės atsisojimo pagerbtas miręs narys Antanas Petrikonis. Toliau pirmininkas pranešė, kad du nauji namų nariai įstojo. Dabar jau yra 349 nariai. Apgailėta, kad neatsiranda jaunesnių narių. Reikėtų dėti pastangų įtraukti į narių tarpą jaunimą. Senesnių vienas po kito iškelia amžinybėn. Prašė, kad narys, persikėlęs į kitą gyvenamąją vietą, praneštų valdybai naują savo adresą, nes kai kurie laiška grįžta nesuradę adresato. Bėto, primygtinai prašė, kad m. rusio nario šeimos nariai pasiskolų laktą perregistruotų savo vardu. Dabar yra keletas mirusių, ir nežinoma kur jų paskolų laktai randasi. Dalį tokių laktų šeimos nariai grąžinę valdybai. Šiais metais Tautiniai namai yra pekuokę Lietuvos konsulatui Chicagoje 1,000 dol., Tautos Fondui (VLIKui) 1,000 dol., Pedagoginiam institutui 500 dol. ir Lemonto Lituanistinė mokyklai 500 dol. (nes ji labai sunkiai verčiasi). Dėkojo už darbą ir namų priežiūrą Broniui Kasakaitiui, Juozui Andrašūnui ir kitiems.

Izdirininkas Juozas Andrašūnas smulkiai išskaičiavo turėtas išlaidas, pajamas, skolas ir pastebėjo, kad bankuose yra laikoma 87,900 dol. Jeigu dabartinių laikų namų reikėtų likviduoti, tai jau galima būtų išpirkti visi pa-

skolos laktai, apmokėti likusias paskolas už namą ir namas su žemės sklypu būtų pilnai išmokėti.

Direktorių Tarybos vardu kalbėjo Algis Visockis, kuris pastebėjo, kad valdyba, B. Kasakaitis, J. Andrašūnas namus prižiūri ir tvarko labai gerai ir jiems tenka pareikšti širdinga padėka.

Namų priežiūrėtojas Bronius Kasakaitis pranešė, kad paskutiniiais metais parengimų ir parengimuose dalyvių mažėja. Samdomas tik vienas darbininkas — valytojas. Kiti dirba neimdami jokio atlyginimo. Jeigu kas nors reikia pataisyti, tai atliekama šeimininku būdu. Tokiu būdu tai ir namas duoda šiekį tokį pelną. Jam išvykus atostogų ar kitur, jį pavaduoja Juozas Andrašūnas.

Nominacijų Komisijai pasiūlymus, dviejų metų kadencijai direktorių išrinkti šie nariai: Vytautas Dargis, Vita Girdvainienė, Mečys Valiukėnas, Algirdas Visockis, Bronius Kasakaitis ir Milda Kuzierė.

Diskusijoje ir einamuose reikaluose reikšmingesnių pasiūlymų nebuvo. Programai pasibaigus pirmininkas visiems padėkojo už atsilankymą ir pakvietė vakarienei.

Stasys Juškenas

KELIOS MINTYS APIE MENĄ

(Alkelta iš 5-to psl.)
vo šventovė. Moderniškai, patys būdami juokdariai, verčia

Aukščiausiąją Būtybę į pajauką. Kad tai darytų kitos religijos žmonės ar bedieviai. Einama dar toliau, iš bažnyčios norima padaryti paprastą pasilinksminimų salę: kunigas prie altoriaus, atiducda mokiniams, mokyklos baigimo pažymėjimus, sv. Mišių laikui, prie altoriaus groja gitaromis ir rėkauja pop-miziką. Sako, jau net su šokiais pasirodo bažnyčiose. Tai štai kur einu mode nistai. P. Bugailiskis

TRUMPAI

Ona Raciūnaitė, Cabrini ligoninės laboratorijos technologė, išrinkta ligoninės geriausia tarnautoja. Ji moka gražiai sugyventi su kitais ligoninės tarnautojais, gydytojais ir ligoniais. Ji gyvena Marquette Parke, bet visuomet laiku atvyksta į darbą ir pavyzdinčiai atlieka savo pareigas.

R. LB-nės Marquette Parko apylinkės metinis narių susirinkimas įvyks 1983 m. kovo

"LIUCIJA"

Mike Šilekio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta.

mėn. 20 d., sekmadienį, 11 val. 30 min. ryto, parašijos salėje. Bus pranešimai ir valdybos rinkimai. Visus narius prašome dalyvauti. Valdyba

Vyčių šokėjai, vadovaujami Frank Zapolio, šį vakarą šoks Lithuanian Craftsmens klubo metiniame bankete, 7 valandą vak., Lietuvių Tautiniuose namuose.

Aušros 100 metų sukakties minėjimas, ruošiamas korp. Neo-Lithuania ir Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos, įvyks šį sekmadienį, kovo mėn. 20 d., 3 val. popiet, Lietuvių Tautiniuose Namuose. Meninė programos dalį išpildys solistė A. Gaiziūnėnė, akompanuojant muzikui Rob Moekui. Minėjimo programą praves Vida Jonušienė. Visuomenę kviečiama gausiai dalyvauti. Įėjimas laisvas. Aukos nebus renkamos.

Kaip sudaromi testamentai

Tuo reikalu jums gali padėti teisininko Prano Šulco paruošta, — teisėjo Alphons. Wells priežiūrėta, "Sėduvos šleista knyga su legalizacine formomis".

Knyga su formomis gausia na Naujienų administracijos. — Atmestas pasiūlymas pakelti pensijonėjimo amžių iki 68 metų.

STASYS ŠAKINIS LIETUVIS DAZYTOJAS

Dažo namus iš lauko ir iš vidaus. Darbas garantuotas. 4612 S. Paulina St. (Town of Lake)

Skambinti YA 7-9107

TRIAMC-12 TABLETS FOR ALLERGY RELIEF THAT'S NOTHING TO SNEEZE AT

© 1982 Dorsey Laboratories, Division of Sandoz, Inc., Lincoln, Nebraska 68501

JAU ATSPAUSDINTA J. KLAUSEIKIO KNYGA BRONIO RAILOS NUSIBASTYMAI

102 pusl. Minkšti viršeliai. Fotografijos. Kaina — \$3, persiuntimas paštu — \$1. KNYGĄ ISLEIDO CHICAGOS LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJA.

Knygą galima gauti Naujienose ir pas K. Janutą, arba rašant tokiu adresu:

Mr. K. Januta,

2818 Avenal St., Los Angeles, CA 90039

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gusen — MINTYS IR DARBAS, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoračio jaunas dienas ir susirūpinimą \$8.00
Dr. A. J. Gusen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00
Dr. A. J. Gusen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURUS ŽMONĖS. Kelionės po Europą įspūdiškai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštu, atsiuntus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėdant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60629

REAL ESTATE

Home, Zeme — Pardavimai REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS DEL VISU INFORMACIJU KREIPITIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS • NOTARIATAS • VERTIMAS

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

KAM MOKETI NUOMĄ?

GERIAU SKOLA.

5 ir 4 medinis Brighton Parke, arti mokyklų. Mažas įmokėjimas. Savininko paskola.

MORINIS — 2 po 5 kambarius. Centrinis šildymas, atskiras kiekvienam butui. 2 auto gar. Alumininiai langai. Svarus. \$62,000. 72-tra ir Wash-tenaw.

ŠIMAITIS REALTY

INSURANCE — INCOME TAX 2951 W. 63rd St. Tel.: 436-7878

MISCELLANEOUS

Išvairūs dalykai

BEN'S SHRIMP HOUSE

1049 W. North Ave.

Rūkyti karpiai (chubs), sturys (sturgeon) ir upėtakiai (trout) bei ROKYTI SVIEZI UNGURIAI. Tel. 337-0263

RENTING IN GENERAL

Nuomos

ISNUOMOJAMAS 6 kambarių butas Brighton Parke, antrame aukšte. Skambinti 376-2379.

PERSONAL

Asmenų teška

NORIU SUSIRASTI gyvenimo draugę, nesenę kaip 50-60 metų, brunetę, gero, linksmo būdo, bevaikę.

Turtas nesvarbu. Aš esu 65 metų, gero būdo, nerūkantis, linksmas, mėgstu sportą. Turiu automobilį ir gražiai įrengtą namą — "dream house". Esu tvirtų finansinę poziciją.

Rašant prašau pridėti trumpą gyvenimo aprašymą ir fotografiją, kurią pageidaujant grąžinti. Parašysiu nuoširdų atsakymą. Rašyti: Naujienos, Box 265, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60629

NORĖCIAU SUSIPAŽINTI su 27-38 metų lietuvaitė, kad galėtume sukurti lietuvišką židinį. Esu apyjaunis, pasiturintis profesionalas. Prašau prisijusti atvaizdą, kurį pasižadą grąžinti. Parašysiu nuoširdų atsakymą. Rašyti: Juozas, Box 266, c/o Naujienos, 1739 S. Halsted St. Chicago, IL 60629

JOHN GIBAITIS

Advokatų įstaiga

6247 S. Kedzie Ave. (312) 776-8700

Pirmas mechaniškas laikrodis su spyruokle buvo pagamintas prieš 1,000 metų prancūzų vienuolio. Iki to laiko buvo vartojami saulės laikrodžiai.

ELEKTROS ĮRENGIMAI

PATAISYMAI

Turto Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesčiuose, greitai, garantuoti ir sąžiningai. KLAUDIJUS PUMPUTIS 4514 S. Talman Ave. Tel. 927-3559

D E M E S I O

62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI

Tikrai \$120 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis: A. LAURAITIS 6645 So. ASHLAND AVE. Tel. 523-8775

Dengiamie ir taisome visų rūšių stogus.

Už darbą garantuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA

6557 S. Talman Avenue Chicago, IL 60629

434-9655 ar 737-1717

A. TVERAS

Laisrodžiai ir brangenybės

Pardavimas ir Taisymas 2646 West 69th Street Tel. REpublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, IL 60632. Tel. YA 7-5980

M. ŠIMKUS

Notary Public

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450

Taip pat daromi vertimai, giminių iškviatimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

HOMEOWNERS POLICY

F. Zapolis, Agent

3208 1/2 W. 95th St. Evergreen Park, Ill. 60442. 424-8654

Advokatas

GINTARAS P. ČEPENAS

Darbo valandos: Kasdien: nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadienį: nuo 9 val. r. iki 12 val. d. Ir pagal susitarimą.

Tel. 776-5162 2649 West 63rd Street Chicago, Ill. 60629

ADVOKATŲ DRAUGIJA

V. BYLAITIS

ir V. BRIZGYS

Darbo valandos: Nuo 9 ryto iki 5 val. popiet. Seštadieniais pagal susitarimą. 6606 S. Kedzie Ave. Chicago, Ill. 60629

Tel.: 778-8000

PATS SKAITYK IR DAR KI

TUS PARAGINK SKAITYTI

DIEVRASTI "NAUJIENOS"

6 — Naujienos, Chicago, Ill. — Sat.-Monday, March 19-21, 1983

Aleksas Ambrose,

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJS

autorius, paruošė, sutvarkė ir išspausdino geriausia Chicago lietuvių istoriją (1869 — 1959 metai). 664 psl., vardynas.

Minkšti viršeliai. Kaina \$15. Persiuntimas — \$1.

1967 metais išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija

Naujai pasirodžiusi

DR. ANTANO RUKŠOS

619 puslapių, kietų viršelių knyga

KOVOS DĖL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

Lietuvių-lenkų santykiai ir kovų pradžia Vardynas ir trumpa angliška santrauka

KAINA — \$17. (Persiuntimui pridėti \$1) Siųsti čekį:

Naujienos, 1739 S. Halsted St. Chicago, IL 60608